

Srednja strukovna škola bana Josipa Jelačića Sinj
Dinka Šimunovića 14, 21230 Sinj

ISTRAŽIVANJE 2025

REZULTATI ISTRAŽIVANJA

Analiza statističkog istraživanja:

Digitalni svijet mladih 2025. – Koliko si (ne)siguran online?

Izradila: Nada Ratković

šk.god. 2024./2025.

veljača, 2025.

UVOD

U digitalnom dobu, u kojemu su internet, pametni telefoni i društvene mreže sastavni dio svakodnevice, osobito među mladima, sigurnost u online okruženju postaje sve važnija tema.

Digitalni svijet mladih 2025. obilježen je intenzivnim korištenjem interneta i društvenih mreža, ali i izloženosti brojnim rizicima od krađe podataka do cyberbullyinga i dezinformacija.

Ključ za sigurniji digitalni svijet leži u edukaciji, prevenciji i jačanju digitalne pismenosti, uz aktivnu ulogu roditelja, nastavnika i stručnjaka. Samo tako moguće je smanjiti negativne posljedice i osigurati zdrav razvoj mladih u digitalnom okruženju.

Istraživanje "Digitalni svijet mladih 2025.: Koliko si (ne)siguran online?" provedeno je tijekom veljače 2025. godine na uzorku od 222 sudionika u dobi od 15 do 19 godina.

Cilj istraživanja bio je ispitati njihove navike korištenja digitalnih tehnologija, online ponašanja, svijest o privatnosti i sigurnosti te razinu digitalne pismenosti.

Analizirani podaci donose dubinski uvid u izazove s kojima se mladi susreću u digitalnom prostoru te nude konkretnе preporuke za unaprjeđenje njihove online sigurnosti.

1. NAVIKE KORIŠTENJA UREĐAJA I INTERNETA

Većina mladih koristi pametni telefon gotovo neprekidno. Čak 73% ispitanika izjavilo je da mobitel provjerava svakih nekoliko minuta. Taj podatak ukazuje na visoku razinu digitalne ovisnosti te potrebu za razvojem strategija za upravljanje vremenom provedenim online.

Vrijeme provedeno na internetu otkriva dodatne obrasce ponašanja: 39% mladih svakodnevno provodi više od 5 sati online, dok još 15% provodi između 3 i 5 sati. Uzimajući u obzir obrazovne obveze i potrebu za zdravim snom i tjelesnom aktivnošću, ovo može imati negativne posljedice po mentalno i fizičko zdravlje mladih.

Glavne aktivnosti na internetu uključuju dopisivanje (55%), pregledavanje društvenih mreža (29%), te zabavne sadržaje i igrice (8%). Zabrinjavajuće je što samo 8% ispitanika koristi internet primarno za školske obveze, što može ukazivati na nedovoljnu integraciju tehnologije u obrazovne svrhe i nisku obrazovnu svrhovitost online aktivnosti.

2. ONLINE PONAŠANJA I IZLOŽBENOST SADRŽALJIMA

Mladi na društvenim mrežama često objavljaju osobne sadržaje. Čak 61% ispitanika navodi da najčešće objavljaju selfie i fotografije, dok 22% rijetko ili nikada ne objavljuje sadržaj. S obzirom na učestale objave osobnih fotografija, raste rizik od zloupotrebe podataka i narušavanja privatnosti.

Komunikacija s nepoznatima je česta: 46% ispitanika navodi da odgovara na poruke nepoznatih osoba, dok dodatnih 11% to čini ako imaju zajedničke prijatelje. Samo 23% nikada ne komunicira s nepoznatim osobama. Ovi podaci potvrđuju potrebu za snažnijom edukacijom o sigurnosti komunikacije na internetu.

Objavljivanje osobnih sadržaja i kontakt s nepoznatima povećava izloženost cyber rizicima, kao što su grooming, prijevare i krađa identiteta. Više od polovice mladih upoznalo je nepoznate osobe uživo, što je kritično sigurnosno pitanje.

3. SIGURNOST, PRIVATNOST I ZAŠTITA

Više od polovice mladih (52%) barem jednom je prijavilo uz nemirujući sadržaj na internetu, dok 11% ispitanika nije znalo kako to učiniti. Ovaj podatak ističe važnost digitalne pismenosti i dostupnosti informacija o prijavljivanju neprikladnih sadržaja.

U pogledu postavki privatnosti, 45% mladih redovito provjerava i prilagođava postavke privatnosti, dok 13% ne zna ništa o njima. Ova činjenica otkriva značajan jaz u znanju i svijesti o osnovama zaštite na internetu.

U pogledu zaštite uređaja, najčešće korištene mjere su lozinka/PIN (49%) i biometrijska autentifikacija (21%), no čak 20% ispitanika ne koristi nikakvu zaštitu na svojim uređajima. Ovaj podatak zahtijeva hitnu intervenciju u vidu obrazovanja o osnovnim sigurnosnim praksama.

4. ONLINE ODNOSI I DRUŠTVENA INTERAKCIJA

Zabrinjavajuće je da 64% ispitanika navodi da su se uživo susreli s osobom koju su upoznali putem interneta. Takva praksa, bez nadzora odraslih, može biti iznimno rizična.

U pogledu online rasprava, 46% mladih izjavljuje da je više puta sudjelovalo u online svađama, dok 19% navodi da su to učinili jednom ili dvaput. Cyberbullying se sve češće pojavljuje kao posljedica ovakvih interakcija i nosi ozbiljne posljedice za mentalno zdravlje.

5. DIGITALNA PISMENOST I KRITIČKO MIŠLJENJE

Lažne vijesti predstavljaju veliki izazov za mlade. Premda 54% ispitanika tvrdi da ih lako prepoznaće, čak 35% se često zbuni ili priznaje da o tome ne razmišlja. U vremenu širenja dezinformacija, ovaj podatak ističe potrebu za razvojem kritičkog mišljenja i medijske pismenosti.

Promjena lozinki pokazuje nisku razinu sigurnosne svijesti: samo 33% redovito mijenja lozinke, dok ih 23% to nikada ne čini. Također, 27% mijenja lozinke samo kad ih zaboravi, što povećava rizik od krađe identiteta.

6. KOMUNIKACIJA S ODRASLIMA I PODRŠKA

Samo 41% mladih redovito razgovara s roditeljima ili nastavnicima o online aktivnostima. S obzirom na važnost potpore odraslim, ovaj podatak upućuje na potrebu jačanja obiteljske i školske uloge u digitalnoj edukaciji.

Većina mladih informacije o digitalnoj sigurnosti traži među vršnjacima, na internetu ili društvenim mrežama, što može biti rizično s obzirom na mogućnost pogrešnih informacija.

7. KLJUČNI IZAZOVI I PREPORUKE

- Digitalna ovisnost:**

Potrebno je razviti strategije digitalne higijene i potaknuti mlade na uravnotežen odnos između online i offline svijeta.

- Nedovoljna privatnost i zaštita:**

Edukacije o postavkama privatnosti i korištenju sigurnosnih mjera trebaju biti redovite i interaktivne.

- Nizak stupanj kritičkog mišljenja:**

Nastavni planovi trebaju uključivati razvoj medijske i informacijske pismenosti.

- Cyberbullying:**

Škole trebaju uspostaviti jasne protokole za prijavu i prevenciju elektroničkog nasilja.

- Uloga roditelja:**

Potrebna je aktivna uključenost roditelja kroz radionice, savjetovanja i otvorenu komunikaciju.

- Suradnja s platformama i državnim institucijama**

Digitalne platforme poput TikToka i Instagrama trebaju imati edukativnu odgovornost. Ministarstva trebaju podržavati i financirati preventivne programe.

8. SAŽETAK

Za učenike: Koliko si (ne)siguran online?

Istraživanje iz 2025. pokazuje da mladi sve više vremena provode na internetu, ali često bez dovoljno znanja o sigurnosti. Gotovo polovica učenika komunicira s nepoznatima, a mnogi ne koriste osnovne postavke zaštite na svojim uređajima.

Digitalna sloboda znači i digitalna odgovornost — nauči prepoznati rizike, zaštiti svoju privatnost i koristi tehnologiju pametno.

Za nastavnike: Digitalni svijet mlađih – izazovi i odgovornosti

Statistička analiza provedena 2025. otkriva visoku izloženost učenika digitalnim rizicima, uz ograničeno znanje o online zaštiti i privatnosti. Samo 45% redovito koristi sigurnosne postavke, a cyberbullying je sve češći. Potrebna je snažnija integracija digitalne pismenosti u nastavni proces te razvoj emocionalnih i socijalnih kompetencija kroz međupredmetne sadržaje.

Za roditelje:

Koliko je vaše dijete sigurno online?

Istraživanje među mladima pokazuje zabrinjavajuće navike: višesatno korištenje interneta, komunikaciju s nepoznatima i manjak zaštite privatnih podataka.

Roditelji igraju ključnu ulogu u digitalnoj sigurnosti – kroz otvorenu komunikaciju, podršku i primjer odgovornog korištenja tehnologije.

Pitajte, slušajte i budite prisutni u digitalnom životu svog djeteta.

ZAKLJUČAK

Istraživanje "Digitalni svijet mladih 2025." pokazuje da su mlađi sveprisutni korisnici digitalnih tehnologija, ali istovremeno izloženi brojnim rizicima zbog nedostatka znanja, prekomjerne upotrebe i nedovoljno razvijenih sigurnosnih navika.

Mlađi intenzivno prisutni u digitalnom prostoru, ali njihovo ponašanje često uključuje nesvesne rizike i nedostatak zaštite. Iako postoji određeni stupanj svjesnosti o privatnosti, mnogi nemaju praktične vještine ni podršku za odgovorno digitalno ponašanje. Previše se oslanjaju na vršnjake i internet, a premalo na obrazovne i obiteljske izvore.

Edukacija, prevencija, razvoj digitalne pismenosti i jačanje međugeneracijske komunikacije ključni su za stvaranje sigurnog digitalnog okruženja za mlađe.

Samo koordiniranim djelovanjem svih dionika – roditelja, škole, zajednice i digitalnih platformi moguće je stvoriti zdrav i siguran prostor u kojem mlađi mogu razvijati svoje potencijale bez straha i prijetnji.

Veza na SAŽETAK:

https://forms.office.com/Pages/AnalysisPage.aspx?AnalyzerToken=oIShtXcftCOn7jeqMxZRTB9JcO6d32cU&id=FvJamzTGgEurAgyaPQKQkX4_0FI SAqFJqbhNBduUvopURUQyRERGMIVTMzNBTzBaN1hTVFJYTE45MiQIQCNjPTEu

Pregled odgovora Zatvoreno

Odgovori

222

Prosječno vrijeme

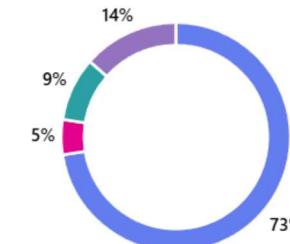
06:22

Trajanje

1 Dani

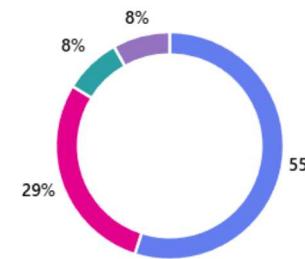
1. Koliko često provjeravaš svoj mobitel tijekom dana?

● Svakih nekoliko minuta	161
● Svakih sat vremena	11
● Nekoliko puta dnevno	20
● Samo kad mi netko pošalje poruku	30

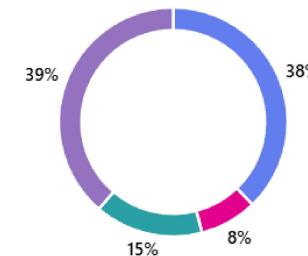
2. Za što najviše koristiš pametni telefon?

● Razgovor i dopisivanje	122
● Društvene mreže	64
● Igrice i zabavu	18
● Školske obveze i učenje	18

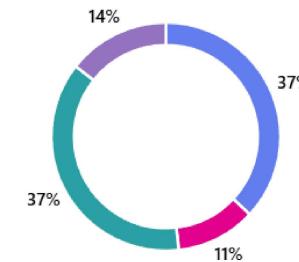
3. Koliko sati dnevno koristiš internet?

- Manje od 1 sat 84
- 1 do 3 sata 18
- 3 do 5 sati 34
- Više od 5 sati 86

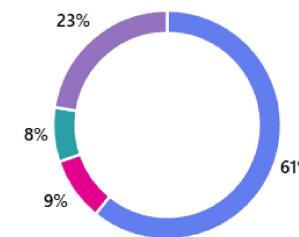
4. Koju vrstu sadržaja najčešće gledaš na internetu?

- Edukativne sadržaje (škola, učenje) 82
- Zabavne sadržaje (video, meme) 25
- Društvene mreže 83
- Vijesti i aktualnosti 32

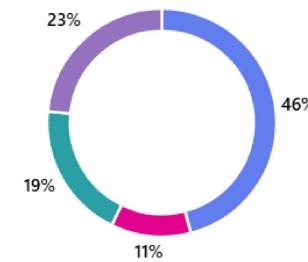
5. Što najviše objavljuješ na društvenim mrežama?

- Selfije i fotografije s prijateljima 135
- Motivacijske citate i statuse 20
- Glazbu, videe i linkove 17
- Rijetko ili nikad ništa ne objavljujem 50

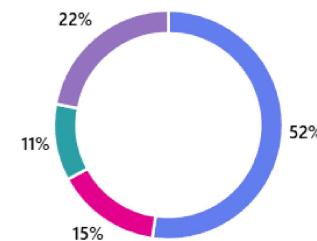
6. Javljaš li se nepoznatim osobama koje ti pošalju poruku online?

- Da, uvijek 102
- Samo ako imamo zajedničke prijatelje 25
- Vrlo rijetko 43
- Nikada 52

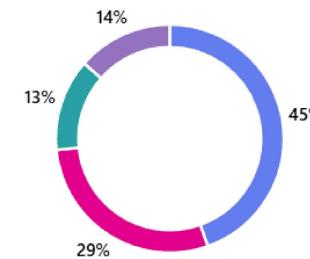
7. Jesi li ikad prijavio/la uznemirujući sadržaj na internetu?

- Da, više puta 116
- Da, jednom 33
- Htio/la sam, ali nisam znao/la kako 24
- Ne, nikada nisam imao/la potrebu 49

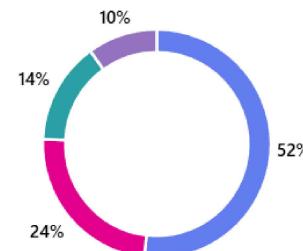
8. Koliko znaš o postavkama privatnosti na društvenim mrežama koje koristiš?

- Znam sve i redovito ih provjeravam 99
- Znam osnovno 64
- Pokušao/la sam naučiti, ali je komplikirano 29
- Ne znam ništa o tome 30

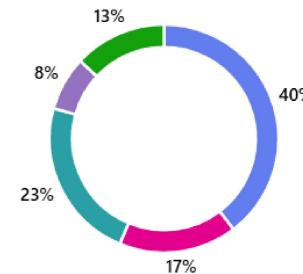
9. Imać li profil na više društvenih mreža?

- Da, na više od tri 115
- Da, na dvije ili tri 53
- Samo na jednoj 32
- Nemam nijedan 22

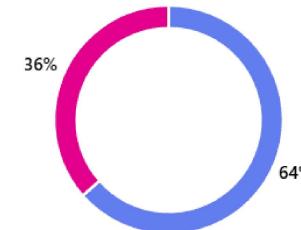
10. Prihvacaš li uvijek zahtjev za prijateljstvo?

- Prihvacačam sve zahtjeve 88
- Prihvacačam samo ako imamo zajedničke prijatelje. 37
- Prihvacačam samo ako vrlo dobro poznam tu osobu. 51
- Prihvacačam samo ako mi to odobre roditelji. 17
- Ne prihvacačam 29

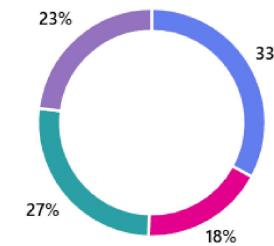
11. Jesi li se ikada susreo/la s osobom koju si upoznao na društvenoj mreži?

- Da 141
- Ne 81

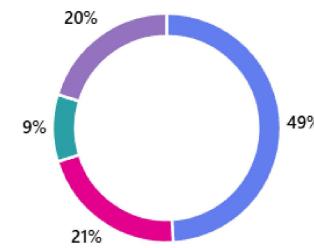
12. Koliko često mijenjaš lozinku?

- Redovito mijenjam lozinku 73
- Jednom godišnje ili rjeđe 39
- Samo kada zaboravim staru lozinku 59
- Ne mijenjam lozinku 51

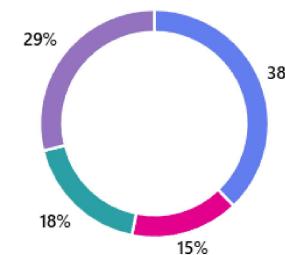
13. Koji oblik zaštite koristiš na svom mobitelu ili računalu?

- Lozinka ili PIN 109
- Otisak prsta ili prepoznavanje lica 47
- Antivirusi i aplikacije za sigurnost 21
- Ništa ne koristim 45

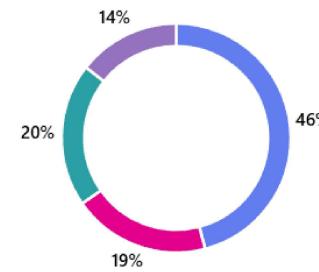
14. Dijeliš li uređaj s drugim članovima obitelji?

- Da, često 84
- Ponekad 34
- Rijetko 40
- Ne, imam svoj osobni uređaj 64

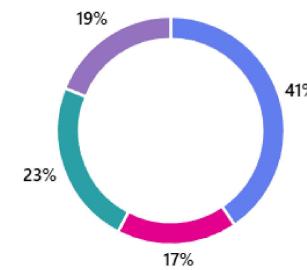
15. Jesi li ikada sudjelovao/la u online raspravi ili svađi?

- Da, više puta 102
- Samo jednom ili dva puta 43
- Ne, ali sam čitao/la 45
- Nikada 32

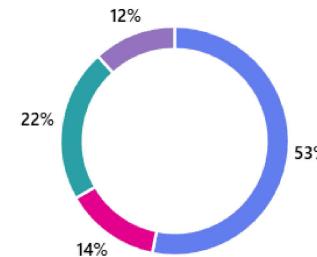
16. Razgovaraš li s roditeljima ili nastavnicima o svojim online aktivnostima?

- Da, redovito 90
- Ponekad, ako se nešto dogodi 38
- Vrlo rijetko 52
- Nikada 42

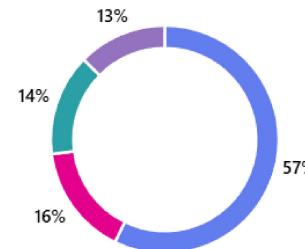
17. Kako reagiraš ako vidiš neprikladan ili uznemirujući sadržaj?

- Prijavim sadržaj ili osobu 118
- Kažem odrasloj osobi 30
- Zanemarim 48
- Podijelim s prijateljima 26

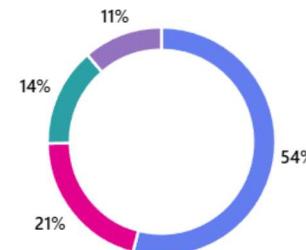
18. Jesi li nekada namjerno isključio/la osobu iz online grupe ili razgovora?

- Da 127
- Ne 35
- Nisam, ali sam svjedočio/la tome 32
- Nisam siguran/na 28

19. Znaš li prepoznati lažnu vijest ili dezinformaciju?

- Da, lako prepoznam takve sadržaje 120
- Ponekad, ali nije uvijek jednostavno 46
- Ne, često me zbuni 31
- Nisam nikad razmišljao/la o tome 25

20. Koje bi riječi koristio/la da opišeš internet? (označi sve što ti se čini točno)

- Koristan 119
- Zanimljiv 87
- Zstrašujuć 97
- Ovisnički 119
- Edukativan 68
- Nepredvidiv 96

